

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, październik 22
Teleks nr 523

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 754
maszynopis

Okresowa informacja o zachowaniu kleru w województwie legnickim.

Zgodnie z ustalonym planem działania, w dniach od 12 do 16 października bieżącego roku prezydenci i naczelnicy miast, miast i gmin oraz gmin przeprowadzili w siedzibach urzędów rozmowy z działającymi na ich terenie administratorami i niektórymi wikariuszami parafii rzymsko-katolickich.

Zasadniczym przedmiotem rozmów były sprawy związane z aktualną sytuacją społeczno-polityczną i gospodarczą kraju w kontekście uchwalonych ostatnio przez Sejm PRL ustaw o związkach zawodowych oraz społeczno-zawodowych organizacjach rolników, konieczności zachowania ładu i spokoju publicznego oraz osobistego stosunku i stanowiska księży do w/w zagadnień.

Z otrzymanych od terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego informacji wynika, że przeprowadzono rozmowy z 72 księżmi, w tym z 57 administratorami i 17 wikariuszami.

Zdecydowana większość księży, z którymi przeprowadzono rozmowy oświadczyła, że polityką się nie zajmują, do związków zawodowych nie należą, w związku z czym temat ten ich nie interesuje i nie będą go podejmować w swojej działalności duszpasterskiej. Rozumieją w pełni wagę utrzymania spokoju społecznego i nie uczynią nic, co mogłoby doprowadzić do jego naruszenia. Wielu księży podkreślało, że ustabilizowanie się sytuacji politycznej w kraju jest konieczne jako warunek zniesienia stanu wojennego, a tym samym stworzenia warunków do przyjazdu do Polski Jana Pawła II.

Zanotowano też przypadki, kiedy księża zapewniając o swojej apolityczności jednocześnie stwierdzili, że kontynuować będą zbieranie pieniędzy dla rodzin aresztowanych i skazanych, prowadzenie modłów o zwolnienie wszystkich więźniów politycznych i internowanych lub że: w przypadku jakiegokolwiek prześladowania członków b. „Solidarności” nie będą tego faktu przemilczali.

Po przeanalizowaniu wyniku przeprowadzonych rozmów i zajętych przez poszczególnych księży stanowisk należy stwierdzić, że duchowieństwo rzymsko-katolickie w województwie legnickim zajmuje, jeśli idzie o aktualną sytuację polityczno-gospodarczą w kraju, trzy postawy, a mianowicie:

1. Zdecydowanie przeważająca wielkość księży jednoznacznie deklaruje swoją lojalność jako obywateli wobec władz państwowych i obowiązujących przepisów prawnych. W konsekwencji tego stanowiska nie podejmują żadnych działań,

wystąpień lub innych czynności, które nosiłyby znamiona polityczne i to w sensie negatywnym. Dotychczasowe obserwacje i rozeznania wskazują, że deklaracje te są prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym.

2. Kilkunastu księży zapewniając o swojej apolityczności, zajmuje postawę wyczekującą i uzależnia swoje ostateczne stanowisko od ewentualnych poleceń władz zwierzchnich lub dalszego rozwoju sytuacji, dając tym samym do zrozumienia, że w przypadku zaistnienia ich zdaniem konieczności, podejmą w swej działalności problematykę polityczną.
3. Kilku księży nie ukrywa swego negatywnego stanowiska do aktualnej sytuacji w kraju i daje temu wyraz w demagogicznych wystąpieniach z ambony.

Nadal prowadzone są rozmowy z tymi duchownymi, którzy swoim zachowaniem usiłują godzić w ład i porządek publiczny. O efektach tych rozmów będziemy informować na bieżąco.

Sekretarz KW PZPR
Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023